



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 429/2013-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. septembra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. R. R., B., zastúpenej A., s. r. o., B., vo veci namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní vedenom Krajským súdom v Bratislave pod sp. zn. 4 Co 180/2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. R. R. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. júla 2013 doručená sťažnosť Ing. R. R., B. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v konaní vedenom Krajským súdom v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 4 Co 180/2011. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 15. júla 2013.

Zo sťažnosti vyplýva, že na základe žaloby podanej sťažovateľkou ako žalobkyňou rozsudkom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) č. k. 14 C 155/1994-550 z 9. februára 2011 došlo k vyporiadaniu bezpodielového spoluvlastníctva medzi sťažovateľkou a žalovanými právnymi nástupkyňami bývalého manžela sťažovateľky, ktorý v priebehu konania zomrel. V zmysle rozsudku označené nehnuteľnosti ležiace v kat. území H. (rodinný dom s pozemkami) v hodnote 12 043,49 € boli prikázané do výlučného vlastníctva sťažovateľky. Ďalej bol do vlastníctva sťažovateľky prikázaný zostatok pôžičky vedenej v S. v polovici vo výške 13 175,83 €, zostatok pôžičky z Fondu kultúrnych a sociálnych potrieb v polovici vo výške 139,41 € a zostatok ďalšej pôžičky v polovici vo výške 242,25 €. Do dedičstva po nebohom manželovi sťažovateľky bola prikázaná jednak suma 6 021,74 € ako hodnota polovice nehnuteľností ležiacich v kat. území H., ďalej zostatok pôžičky vedenej v S. v polovici vo výške 13 175,83 €, zostatok pôžičky z Fondu kultúrnych a sociálnych potrieb v polovici vo výške 139,41 €, ako aj zostatok ďalšej pôžičky v polovici vo výške 242,25 €.

Uznesením okresného súdu č. k. 14 C 155/1994-569 z 31. marca 2011 bol rozsudok z 9. februára 2011 opravený tak, že zostatok pôžičky vedenej v S., ktorý bol po polovici prikázaný sťažovateľke, resp. do dedičstva po bývalom manželovi sťažovateľky, má byť správne nie v celkovej výške 26 351,67 €, ale 2 635,18 €, a preto polovica tejto pôžičky nie je 13 175,83 €, ale 1 317,59 €, čo v konečnom dôsledku znamená, že tak sťažovateľka, ako aj právne nástupkyne po nebohom manželovi sťažovateľky majú povinnosť splatiť po 1 317,59 € z dlhu patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva. Oprava rozsudku bola odôvodnená v zmysle § 164 Občianskeho súdneho poriadku.

Rozsudkom krajského súdu č. k. 4 Co 180/2011-588, 4 Co 181/2011 z 9. novembra 2011 bol rozsudok okresného súdu v spojení s opravným uznesením potvrdený. Krajský súd tak rozhodol jednak na základe odvolania žalovaných právnych nástupkyň, ktoré smerovalo proti výške hodnoty nehnuteľností, ale tiež na základe odvolania sťažovateľky, ktoré smerovalo proti opravnému uzneseniu.

Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Cdo 76/2013 z 28. marca 2013 bolo dovolanie sťažovateľky proti rozsudku krajského

súdu odmietnuté, keďže podľa názoru najvyššieho súdu v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť ani z ustanovenia § 237, ale ani § 239 Občianskeho súdneho poriadku. Najvyšší súd sa preto nezaoberal rozsudkom krajského súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

Podľa názoru sťažovateľky sumy zostatku pôžičiek uvedené v eurách, ktoré boli totožné pri vyhlásení rozsudku, ako aj v písomnom vyhotovení rozsudku, boli adekvátne a správne v zmysle platnej legislatívy [vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 492/2004 Z. z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“)]. Sťažovateľka proti rozsudku okresného súdu preto nepodala odvolanie. Odvolala sa však proti opravnému uzneseniu z 31. marca 2011. Namietala, že aktíva a pasíva bezpodielového spoluvlastníctva musia byť rovnako hodnotené podľa rovnakej zákonnej normy, pričom prepočet meny zo slovenských korún na eurá bol nadbytočný, keďže euromenu má Slovenská republika stanovenú ako oficiálnu menu už vyše tri roky a povinnosť prepočtu ku dňu rozhodnutia nie je zákonom ustanovená. Uviedla tiež, že inak by bola uvedená do omylu.

Sťažovateľka žiada vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie označených článkov ústavy, listiny a dohovoru v konaní vedenom krajským súdom pod sp. zn. 4 Co 180/2011 s tým, aby bol rozsudok z 9. novembra 2011 zrušený a vec bola vrátená na ďalšie konanie. Domáha sa ďalej aj priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 15 000 €, ako aj náhrady trov právneho zastúpenia v sume 331,13 €.

II.

Z opravného uznesenia okresného súdu č. k. 14 C 155/1994-569 z 31. marca 2011 vyplýva, že ním došlo k oprave rozsudku z 9. februára 2011 v tom zmysle, ako to uviedla sťažovateľka, keďže podľa názoru okresného súdu došlo k zrejmej nesprávosti spočívajúcej v uvedení nesprávneho prepočtu výšky zostatku pôžičky v Slovenskej sporiteľni do meny euro tým, že došlo k pochybeniu v poradí desatinnej čiarky a tým aj k zmene sumy. V rozsudku bolo v rámci výpočtu vecí patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva uvedené, že zostatok pôžičky v S. bol 26 351,67 € (79 387,52 Sk).

V danom prípade došlo k zlému prepočtu sumy zostatku pôžičky do meny euro, pretože správne mala byť uvedená výška zostatku 2 635,18 € (79 387,52 Sk). Táto chyba v počítaní sa následne prejavila aj pri výpočte polovice zostatku tejto pôžičky, ktorá bola prikázaná do výlučného vlastníctva sťažovateľky. Nešlo teda správne o polovičný zostatok pôžičky 13 175,83 €, ale iba 1 317,59 €. To isté sa vzťahuje aj na druhú polovicu zostatku pôžičky patriacej do dedičstva po nebohom manželovi sťažovateľky.

Z rozsudku krajského súdu č. k. 4 Co 180/2011-588, 4 Co 181/2011 z 9. novembra 2011 vyplýva, že ním bol potvrdený rozsudok okresného súdu č. k. 14 C 155/1994-550 z 9. februára 2011 v spojení s opravným uznesením okresného súdu č. k. 14 C 155/1994-569 z 31. marca 2011. Popri žalovaných, ktoré v podanom odvolaní namietali nesprávne určenie ceny nehnuteľností, sťažovateľka žiadala zmeniť opravné uznesenie, pretože sumu pasíva (zostatku pôžičky v S.) v celkovej výške 26 351,67 € považovala za relevantnú a adekvátnu v zmysle vyhlášky. Uviedla, že hoci zostatok pôžičky na zakúpenie nehnuteľností bol 2 635,18 €, skutočná preukázaná suma uhradeného úveru vrátane úrokov je 5 079,41 €. Sumu zostatku pôžičky vo výške 26 351,67 € uvedenú vo vyhlásenom, ako aj písomne vyhotovenom rozsudku považovala a aj naďalej považuje za adekvátnu a správnu v zmysle vyhlášky. Prepočet meny bol podľa nej chybný v relácii k slovenskej korune, nie opačne, a preto bola toho názoru, že v napadnutých výrokoch došlo k nesprávnosti v prepočte eur na slovenské koruny. Za správnu považovala aj sumu zostatku polovice pôžičky 13 171,63 €, lebo inak by bola uvedená do omylu. Podľa názoru krajského súdu boli obe odvolania nedôvodné. Opravným uznesením sa korigovala zrejماً nesprávnosť súm uvedených v eurách, pričom ku chybe došlo posunutím desatinnej čiarky pri prepočte zo slovenských korún. Námietka sťažovateľky, podľa ktorej bola uvedená do omylu, nebola dôvodná, pretože už vo vyhlásenom rozsudku za sumami v eurách boli súčasne uvedené tieto sumy aj v slovenských korunách a už tu bol zřejmý rozpor medzi sumou v slovenských korunách a sumou v prepočte na euro. Sume 79 387,52 Sk nezodpovedala správne suma 26 351,67 €, ale suma 2 635,18 €, pričom zo zisteného skutkového stavu je nepochybné, že zostatok pôžičky v S. sporiteľni bol naozaj 79 387,52 Sk, teda 2 635,18 €. Rovnako došlo k posunutiu desatinnej čiarky aj pri sume 1 317,59 €.

Z uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 76/2013 z 28. marca 2013 vyplýva, že ním bolo odmietnuté dovolanie sťažovateľky proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 4 Co 180/2011, 4 Co 181/2011 z 9. novembra 2011. Dovolanie sťažovateľky smerovalo proti tej časti výroku rozsudku krajského súdu, ktorou bolo potvrdené opravné uznesenie. Prípustnosť dovolania vyvodzovala z ustanovenia § 237 Občianskeho súdneho poriadku a jeho dôvodnosť z ustanovenia § 241 ods. 2 písm. a) až c) Občianskeho súdneho poriadku. Vyslovila názor, že opravné uznesenie nebolo potrebné, pretože pôvodné znenie výroku bolo správne. Navyše je opravné uznesenie nezrozumiteľné, nečitateľné a nepreskúmateľné. Podľa názoru najvyššieho súdu nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie a zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku. Okresný súd zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré vydal opravné uznesenie, a krajský súd zasa dôvody, pre ktoré uznesenie okresného súdu potvrdil, a to aj so zreteľom na obsah odvolania sťažovateľky. Rozhodnutia okresného súdu a krajského súdu nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože sa sudy pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlili od znenia príslušných ustanovení a nepopreli ich účel a význam.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd

právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Sťažnosť treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (*mutatis mutandis* I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Sťažovateľka je nespokojná s tým, že krajský súd potvrdil opravné uznesenie okresného súdu. Podľa názoru sťažovateľky suma zostatku pôžičky v S. bola vo vyhlásenom a písomne doručenom rozsudku uvedená v eurách správne, keďže táto výška zodpovedala zásadám vyhlášky.

Podľa názoru ústavného súdu treba odôvodnenie rozsudku krajského súdu týkajúce sa potvrdenia opravného uznesenia považovať za dostatočné a presvedčivé. V žiadnom prípade sa nejaví ako arbitrárne či zjavne neodôvodnené. Samotná okolnosť, že sťažovateľka zastáva odlišný názor, nemôže sama osebe znamenať porušenie označených práv.

Za podstatné treba považovať, že výška zostatku pôžičky v S. v sume 79 387,52 Sk je nesporná. Správnosť tejto sumy sťažovateľka výslovne uznala. Nepochybné je aj to, že pri kurzovom prepočte tejto sumy na eurá došlo k pochybeniu, pretože pri konverznom kurze 30,126 slovenských korún za jedno euro nejde o sumu 26 351,67 €, ale iba o sumu 2 635,18 €. Zrejma nesprávnosť výpočtu spočívala v posunutí desatinnej čiarky, ako to správne všeobecné súdy uviedli.

Sťažovateľka sa dovoľáva potreby posudzovať výšku zostatku pôžičky v S. v súlade s vyhláškou. Nič bližšie a konkrétnejšie však v tejto súvislosti ústavnému súdu neuviedla. Nijako teda nezdôvodnila, prečo by vlastne podľa nej v rámci vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva mal byť zostatok pôžičky desaťnásobne vyšší oproti zostatku, ako ho vykazuje S., ktorá túto pôžičku zrejme poskytla.

Z vyhlášky nijako nevyplýva taký spôsob oceňovania zostatku pôžičiek ako pasív, ktorý by umožňoval dospieť k výsledku, ktorý tvrdí sťažovateľka.

Odhladnuc od dosiaľ uvedeného, považuje ústavný súd za potrebné zdôrazniť, že z hľadiska oprávnených záujmov sťažovateľky sa nejaví jej sťažnostné tvrdenie ako logické, resp. racionálne. Sumu 79 387,52 Sk zostatku pôžičky vedenej v S. treba považovať za spoločný dlh oboch bývalých manželov, teda sťažovateľky a jej nebohého bývalého manžela. Popri aktívach bezpodielového spoluvlastníctva, za ktoré treba považovať nehnuteľný majetok, patria do bezpodielového spoluvlastníctva aj viaceré pasíva (dlhy

z titulu nesplatených pôžičiek). Opravné uznesenie sa týka práve jednej z položiek tvoriacich pasíva, pričom opravným uznesením bola výška dlhu sťažovateľky voči S. z titulu zostatku pôžičky znížená desaťnásobne oproti sume uvedenej vo vyhlásenom a v písomne vyhotovenom a doručenom rozsudku.

Inými slovami, opravné prostriedky sťažovateľky smerujúce proti opravnému uzneseniu okresného súdu (odvolanie, dovolanie a sťažnosť ústavnému súdu) brojili a broja proti takému rozhodnutiu, ktoré z hľadiska elementárnej logiky bolo v prospech sťažovateľky (ustálilo výšku jej dlhu voči S. desaťnásobne nižšou sumou). Sťažovateľka sa teda domáha pre ňu menej priaznivého posúdenia veci. I z tohto pohľadu sa sťažnosť javí ako zjavne neopodstatnená.

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. septembra 2013